

שיעיד במשפט אייכמן איהינום

עלידי אנשי ה.ס.ס., שנשאו מקלות-קישוט קצרים. הם נאלצו לעמוד בתור המיון. כי אשר נדרשו להתפשט, נמצאו אצל אחדים מהם חתיכות של נקניק סאלאמי ופרוסות לחם. הם הוכו ללא רחמים.

בראש התור נערכה ההפרדה הרגילה — מי לחיים ומי למות. המיון נעשה בידי הדר"ר מנגלה המפורסם. באקון זוכר עד היום כיצד שרק הרופא יפה-התואר מנגינה של מוצארט, בשעה שהחליט על גורלו. קבוצת-הילדים, בא נמצא באקון, נשלחה לתא-הגאוזים מס' 4. הילדים כבר החלו להירכס לאולם ההשמדה, כאשר צעק לעומתם קצין ה.ס.ס.: "ניין! ניין!" ("לא! לא!". נס-תבר כי נשלחו למקום בטעות. הם נועדו לעבודה.

היתה לבאקון הצעיר האפשרות להגיע אל תאי-הגאוזים יחד עם אביו. הוא רצה בכך, אך אביו לא הסכים. לעומת זאת הציע האב לתת לו את שיני-הזהב שלו, כדי שיוכל להחליפם בחצי כיכר לחם. הנער סירב.

יחד עם 60 ילדים אחרים, בני 12 עד 16, נשלח באקון לעבודה בעגלות-האשפה של המחנה. במקום סוסים, גרמנו לכל עגלה 20 ילדים. כך הגיעו לכל פינה במחנה, כולל מחנה-הנשים. הם דאגו לנקיון בתאי-הגאוזים,

המוסלמי — יושבי המחנות קראו לגוועים ברעב בשם "מוסלמי" מאן — מוסלמי בעברית. הכינוי בא מהעובדה שהגוועים סבלו מקור, עטפו עצמם בשמיכות, השישו להם מראה ערבי.

האיש שיצא חי — יהודה באקון, כפי שהוא נראה כיום — מורה לציור המלמד בבית-הספר לאמנות בצלאל בירושלים.

לחדשים את הצלחות דרך הגדר — כשתנועה קטנה ביותר, רעדה קלה שבקלות, היתה מביאה מות מיידי.

קרובת-משפחה של באקון הגיעה למחנה הנשים. הנער, שכבר למד את כל הטכסיסים של הצלה ממחנה, לימד אותה. הוא הביא לה כריכים, שפתון ובגדי-נשים. כך העלה את המוראל שלה, עזר לה להחזיק מעמד. הקרובה, ששמה אסתר מאי, נשארה בחיים. נזכר באקון: "החתייה העיקרית היתה — לתת. זה היה האושר היחיד שידענו."

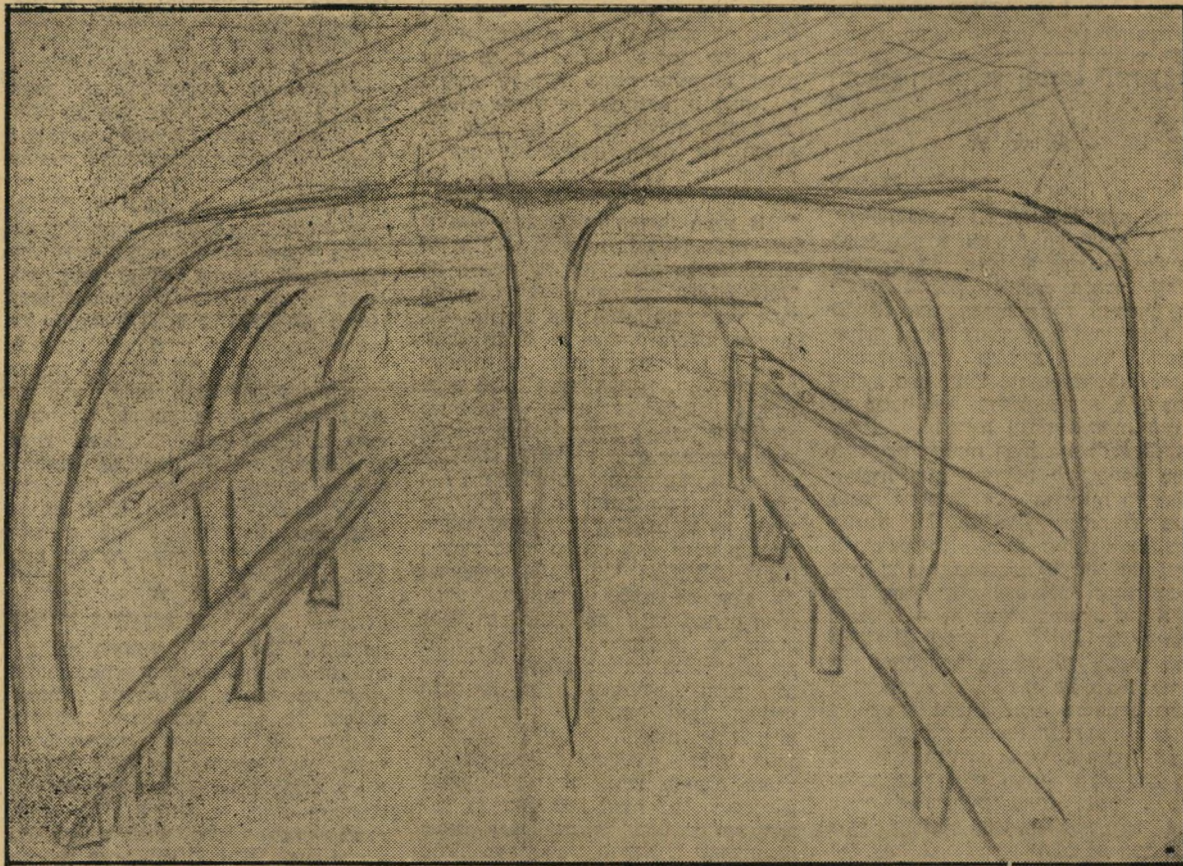
★ ★ ★

אוכלי אדם

בינואר 1945 פוצצו משרפות אושוויץ על פי פקודתו של היטלר, בגלל התקרבות החזית הרוסית. האסירים שנותרו בחיים הובלו ברגל למחנה-הריכוז אחר, מאוּט-האונזן באוסטריה. מכוסה בשתי שמיכות השתתף הנער במיצע-המוות, במשך שני לילות בשלג העמוק. הוא נשאר בחיים: כדי לתוות במאוּט-האונזן במראה האיום ביותר של חינו, אכילת בשר-אדם על-ידי הגוועים ברעב.

יומיים לפני תום המלחמה, ב'6 במאי 1945, שוחרר ממחנה-הריכוז. במשך שני חיים תמימות לא צייר אלא את מראות הזוהעה — את תאי-הגאוזים, את המשרפות, את הגוועים-ברעב (שנקראו בסלאנג המחנות "מוסלמים"). כמה מן התמונות שצייר או מתפרסמות לראשונה בעמודים אלה.

כאשר נפתחה החודש תערוכת ציוריו בבית-האמנים הירושלמי, היתה משמעות מיוחדת לתאריך הפתיחה: ה'6 במאי. ביום זה מלאו בדיוק 16 שנה ליום בו נפתחו לפניו השערים לחיים חדשים.

זבנים — כך נראו תאי-הגאוזים ליהודים שנכנסו לתוכם. למראית-עין: תמונה רגילה של מיקלחת.

הובילו עצים למשרפות. כאשר נטשו הגרמנים את אושוויץ, היו במקום די עצים לשריפת חמישה מיליון גופות נוספות. "זה כשביל סלאבים ואחרים", אמר אחד האחד-ראים לנער.

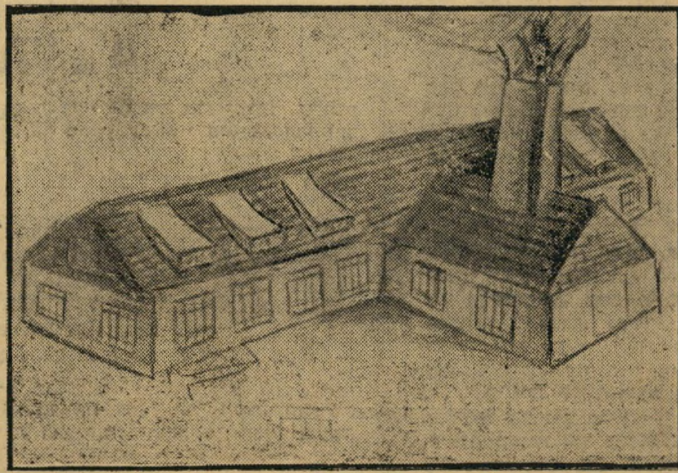
★ ★ ★

האושר היחיד: לתת

באקון לא צייר באושוויץ. במחנה זה היה צפוי עונש-תליה לכל אדם שנמצא מחזיק בעפרון. אך תמונות המחנה תרורות בזכרונו.

יום חורפי באושוויץ. היה קר. באקון עבר ליד אחת המשרפות, כשהוא רועד מקור. יהודי טוב-לב שעבד במשרפה קרא לו: "בוא, ילד, כנס קצת למשרפה. כאן יותר חם." הילד עשה זאת.

משלוח חדש של ילדים הגיע. הם נמצאו מעברה השני של גדר-תיל מחושמלת. הילדים החדשים היו רעבים. באקון וחבריו, החתיקים, ידעו איך להשיג מרק. הם הגישו

המשרפה — כך ראה באקון את הבניינים בהם נשרפו מאות אלפי יהודים, אחרי שהומתו בתאי-הגאוזים. לא פעם אחת נהג היה יהודה באקון להכנס לתוך המשרפה, כדי לחמם את גופו הקפוא ביום קר.

ההשמדה אושר על אלונקות את מחלות מדבקות.

תא-הגאוזים — בעיני ילד בן 14 זה היה הדבר האחרון אותו ראו מיליונים במותם.